

Folkeshøjskole, burde kunne sende ham derhen. Det forekommer mig, at ligeoverfor Staten maa den ene Oplærelse have alfurat samme Krav paa Statsunderstøttelse som den anden. Jeg siger, at det er i høi Grad gavnligt, at der er Skoler med noget forskjellig Indretning, og at der navnlig i saadanne lægges særlig Vægt paa praktisk Brug af Kundskaber i det borgerlige Liv, thi det er dog muligt, at de Herrer ville komme til at indrømme, at dersom ialtfald Eleverne ikke stifte ved de forskjellige Skoler, kan det nok være, at det bliver til væsentlig Skade for vor Ungdom, hvis den i den Tid, den havde dertil, i den Tid, den faar tilovers til at søge videregaaende Oplysning, ikke faar den saaledes, at den ved Siden af at blive dygtig til at varetage sin Gjerning i det borgerlige Liv, ogsaa bliver dygtig til den særlige, som den i den voksne Alder kommer til at varetage. Det er en Side, som jeg her er kommen til at røre ved, som jeg ikke nu nærmere skal komme ind paa, men som jeg tror kunde kræve mere alvorlig Betragtning og Sagttagelse, end det hidtil har været Tilfældet.

Der er en Side af Finantsbetænkningen, som jeg har ment, at man særlig vilde være velkommen med i det høie Folkething. Der er nemlig iaar noget mere end sædvanligt taget Hensyn til den Halvdelen af vort Samfund, som man ellers ikke pleier at beskæftige sig med i Rigsdagen, jeg mener Kvindeskønnen. Herrerne have saa travlt med deres egne Sager, med Fremme af deres egne Formaal, med at samle Underskrifter og lave Understøttelser til sig selv, at de i Reglen ikke have Tid til at tænke paa, at Halvdelen af Beboerne her i Landet hører til et andet Køn. Med Hensyn til Finantslovbetænkningen iaar har man saaledes med særlig Sagttagelse af Virksomheden troet at burde forhøje Understøttelsen til en saa nyttig Virksomhed som Tegneskolen for Kvinder. Man har troet — jeg tror for første Gang —, at man burde gennem Tilskud imødetomme den Trang, der delvis findes hos Kvinder til at blive delagtige i den saakaldte klassiske Dannelse ved en Understøttelse til et Kursus, der er oprettet med dette Formaal ved Frk. Zahles Institut. Man har ment at burde støtte den Side af vor aandelige Uddannelse, som Musik-konservatoriet fremmer, nemlig den musikalske, hvor der ikke blot undervises Herrer, men ogsaa og vel væsentlig Damer. Man har ment, at denne Undervisning der, som nu har staaet paa sine egne Ben i 15 Aar og gjort megen Nytte og været beskyttet med megen Dygtighed og Omhu, fortjente at understøttes i og for sig, og særlig fordi

man ellers hertilands ikke som i flere andre Lænde understøtter indirekte gennem Institutter eller direkte gennem Statskassen musikalsk Uddannelse. I Stockholm skal der være et musikalsk Akademi, som underholdes fuldstændig ved offentlig Understøttelse; ved flere Universiteter, som i Berlin, skal der være lønede Musikdirektører, som gennem deres Virksomhed fremme denne ene Side af den aandelige Udvikling, ligesom den historiske og den klassiske repræsentere andre, nemlig Musiken. Den fjerde Ting er at yde Forfatterinder Understøttelse. Det forekommer mig, at de to af de fire Ting ere blevne modtagne med en efter min Mening besynderlig Kjølighed hos enkelte Medlemmer. Jeg har ikke den fjerneste Tvivl om den almindelige Mening i Thinget angaaende Spørgsmaalene selv; jeg lader det med Fornoielse komme til en Prøve i saa Henseende. Den høitærede Minister, synes det mig, har sat sig fast i en Theori med Hensyn til Understøttelsen for disse Kvinder, som skulle have en mere korrekt og frugtbringende musikalsk Uddannelse, naar han mente, at disse Kvinder ikke vare ligesaa stikede til at nyde denne Understøttelse af Kommunitetet som de Kvinder, der læse f. Ex. Græsk og Latin eller agte at læse disse Sprog. Det kan jeg ikke ganske forstaa. For at blive optaget paa Musik-konservatoriet, saaledes som det er indrettet — og det kan blive endnu bedre indrettet, efterhaanden som Staten understøtter det — maa de Kvinder, der optages der, være omtrent i en lignende Alder som de andre saakaldte studerende Kvinder. De have for at naae den Uddannelse, der kræves for at blive optaget til en videregaaende Undervisning i Musik, anvendt Tid, Kræfter og Penge utvivlsomt idetmindste i lignende Omfang, som de studerende Kvinder have maattet for at faae Andel i en lignende Understøttelse af Kommunitetet. Hvad er saa Forskjellen i deres Stilling? Forskjellen i deres Stilling er blot Forskjellen i den Art af aandelig Udvikling, de derefter faae. Jeg tvivler ikke om, at den høitærede Minister i den Henseende støttes af Universitetet; idetmindste har jeg ikke hørt Noget fra Universitetet træde op mod Ministerens hellige Opfattelse af Kommunitetets hellige Midler, og det vilde i høj Grad have forbauset mig, om ikke ogsaa Universitetet, forsaavidt det ogsaa har Mænd herinde — om ikke direkte, saa gennem Rædgerne — fremdeles paa ethvert Punkt, hvor man mener at ville gjøre noget Godt med de Midler, der ere bestemte til aandelig Udvikling, vilde staa noget gnabent og knarvurmt overfor, at der dertil blev rørt ved Midler,